

POSTANOWIENIE

Dnia 16 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski

w sprawie **J. S.** skazanego z art. 190 § 1 k.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 16 listopada 2015 r.,
z urzędu kwestii dopuszczalności kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 8 maja 2015 r.,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w W.
z dnia 2 grudnia 2014 r.,

p o s t a n o w i ł

- 1. pozostawić bez rozpoznania kasację wniesioną przez obrońcę skazanego J. S. jako niedopuszczalną z mocy ustawy,**
- 2. zwolnić skazanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego,**
- 3. nie uwzględnić wniosku o przyznanie adw. M. M. wynagrodzenia od Skarbu Państwa z tytułu pomocy prawnej udzielonej z urzędu skazanemu J. S. w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Obrońca skazanego J. S. wniósł na jego rzecz kasację od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 8 maja 2015 r., sygn. akt [...], utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w W. z dnia 2 grudnia 2014 r. sygn. akt [...].

W zarzucie kasacji wskazano na naruszenie art. 8 § 1 k.p.k., art. 424 § 1 k.p.k., art. 433 § 2 k.p.k., art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k., art.

410 k.p.k. oraz art. 452 § 2 k.p.k., art. 453 § 2 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 366 § 1 k.p.k., a także art. 167 k.p.k. w zw. z art. 193 k.p.k. i art. 200 k.p.k. Podniesione uchybienia miały polegać na nierozważeniu i nieustosunkowaniu się do zarzutów apelacyjnych dotyczących błędów w ustaleniach faktycznych, braku uzupełnienia materiału dowodowego i dopuszczeniu do wykorzystania dowodu z niepełnej i niejasnej opinii biegłych lekarzy psychiatrów.

W oparciu o tak skonstruowane zarzuty autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku sądu odwoławczego – nie formułując wniosku co do dalszego postępowania w sprawie oraz wystąpił o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Nadzwyczajny środek zaskarżenia wniesiony w tej sprawie okazał się niedopuszczalny z mocy samego prawa, wobec czego żaden z wniosków skarżącego – poza postulatem zwolnienia skazanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego – nie zasługiwał na uwzględnienie.

Stosownie do dyspozycji art. 523 § 1 i 2 k.p.k., kasację na korzyść oskarżonego strony procesowe mogą wnieść jedynie w razie skazania za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, bądź też z powodu wystąpienia uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. Ograniczenie to nie dotyczy podmiotów specjalnych wymienionych w art. 521 k.p.k.

W niniejszej sprawie osk. J. S. został uznany za winnego dokonania dwóch przestępstw z art. 190 § 1 k.k., popełnionych w warunkach przewidzianych w art. 91 § 1 k.k. i skazany na karę roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 5 lat próby. Ponadto, Sąd I instancji zobowiązał oskarżonego do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu, a także do powstrzymywania się od inicjowania kontaktów z pokrzywdzonym R. M. oraz jego córką N. M. w jakiegokolwiek formie oraz oddał oskarżonego pod dozór kuratora sądowego w okresie próby. Wyrok ten został utrzymany w mocy przez Sąd Okręgowy w W. po rozpoznaniu apelacji obrońcy ówczasnie oskarżonego.

Jak z powyższego wynika, osk. J. S. nie został prawomocnie skazany na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania.

Zatem już rodzaj wymierzonej kary ograniczał możliwość wystąpienia w tej sprawie z nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przez stronę procesową, co wprost wynika z treści art. 523 § 2 k.p.k. Zauważyć trzeba również, że podniesione przez skarżącego uchybienia zarzucane Sądowi Okręgowemu w W., dotyczyły jedynie sposobu przeprowadzenia kontroli odwoławczej, jej zakresu oraz wyników. Żaden z zarzutów kasacji nie wskazywał natomiast na wystąpienie okoliczności wymienionych w przepisie art. 439 k.p.k., a tylko takie wady zaskarżonego wyroku – w realiach tej sprawy – otwierały stronie procesowej możliwość skutecznego wniesienia nadzwyczajnego środka zaskarżenia.

W świetle powyższych okoliczności jest oczywiste, że kasacja wniesiona w tej sprawie przez obrońcę skazanego jest niedopuszczalna z mocy samego prawa. Nie wskazuje ona bowiem na zaistnienie tzw. bezwzględnych przyczyn uchylenia wyroku, ani nie została wniesiona przez jeden z podmiotów wymienionych w art. 521 k.p.k. odnosi się natomiast do wyroku, w którym nie została orzeczona kara pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. W tej sytuacji nie podlegała ona rozpoznaniu, wobec czego postanowiono, jak na wstępie.

Z uwagi natomiast na trudną sytuację materialną skazanego, która była podstawą zwolnienia go od kosztów postępowania w toku instancji, również Sąd Najwyższy uznał za zasadne zwolnienie go od kosztów postępowania kasacyjnego.

Brak było natomiast podstaw do uwzględnienia wniosku obrońcy o przyznanie mu wynagrodzenia tytułem, jak to ujęto *„pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu kasacyjnym”*. Wprawdzie rzeczywiście adv. M. M. sporządził pismo, które określił mianem kasacji wniesionej na korzyść skazanego J. S., ale w realiach procesowych tej sprawy, wynikających z treści prawomocnego wyroku kończącego postępowanie oraz z uwagi na podniesione zarzuty – kasacja strony procesowej była niedopuszczalna z mocy samego prawa. Wykonanie czynności polegającej na wniesieniu środka zaskarżenia, który na podstawie obowiązujących przepisów nie podlega w ogóle rozpoznaniu i wymaga jedynie pozostawienia go bez rozpoznania, nie może być traktowane jako udzielanie pomocy prawnej z urzędu, za którą przysługuje wynagrodzenie od Skarbu Państwa. Wprawdzie, odpowiednie rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności

adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.) przewiduje zasądzenie stosownego wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji przez obrońcę wyznaczonego z urzędu, ale jest oczywiste, że nie dotyczy to sytuacji, w której taki obrońca sporządził ten nadzwyczajny środek zaskarżenia w warunkach, gdy sama ustawa uznaje go za niedopuszczalny. Wprowadzenie obowiązku sporządzenia i podpisania skargi kasacyjnej przez podmiot fachowy ma zapobiegać wnoszeniu tych środków zaskarżenia wbrew obowiązującym unormowaniom prawnym. W orzecznictwie Sądu Najwyższego od lat ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym Skarb Państwa nie może ponosić wydatków wynikających z czynności procesowo wadliwych, a dokonanych przez podmiot fachowy, przydzielony stronie procesowej specjalnie po to, aby zapewnić prawną poprawność jej działania (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 17.02.2005 r., IV KK 418/04 OSNwSK 2005/1/387, z dnia 24.04 2007 r., IV KK 98/07, Lex nr 301157, z dnia 27.08.2008 r., IV KK 271/08, OSNwSK 2008/1/1710, z dnia 3.02.2014 r., III KK 276/13, OSNKW 2014, z. 8, poz. 65, z dnia 10.04.2014 r., SDI 10/14, Lex nr 1459165).

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w postanowieniu.

eb